

VADOVĖLIO RANKRAŠČIO „FIZIKA. VADOVĖLIS 10 (II GIMNAZIJOS) KLAUSEI, II DALIS“ TURINIO RECENZIJĄ

I. Informacija apie vadovėlio rankraštį

Vadovėlio pavadinimas: „Fizika. Vadovėlis 10 (II gimnazijos) klasei, II dalis“
Autoriai: Aida Griškienė, Ovidijus Kavaliauskas, Elena Osteikaitė, Edita Palaimienė Leidykla: „Baltos lankos Klett“

Vadovėlio tikslai – ugdyti gebėjimą taikyti teorines žinias sprendžiant praktines problemas. Skatinti loginį mąstymą ir problemų sprendimo įgūdžius. Lavinti eksperimentinius gebėjimus atliekant fizinius ir virtualius praktinius darbus. Suteikti mokiniams tvirtą pagrindą tolimesniam fizikos mokymuisi. Suderinti mokymo procesą su bendrąja ugdymo programa ir STEM ugdymo principais.

Vadovėlis skirtas pagrindinės mokyklos X klasės fizikos (gamtamokslinio ugdymo) dalyko nuosekliam mokymui, arba mokymui pagal atskirus fizikos kurso modulius, apima Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų gamtamokslinio ugdymo mokymosi turinio skyrius: „Elektra ir magnetizmas“, „Kintamoji elektros srovė“, „Elektros energijos gamyba ir naudojimas“, „Elektromagnetiniai virpesiai ir bangos“ bei „Šviesos banginės savybės“ (Fizika).

Fizikos vadovėlio 10 klasei II dalies skyriai „Elektromagnetinė indukcija“, „Kintamoji elektros srovė“, „Elektros energijos gamyba ir naudojimas“, „Elektromagnetiniai virpesiai ir bangos“ bei „Šviesos banginės savybės“ yra išsamūs, nuosekliai struktūruoti ir atitinka bendrosios programos reikalavimus.

Vadovėlio turinys logiškai susietas, atitinka mokinių amžiaus tarpsnį ir kognityvinius gebėjimus. Mokomoji medžiaga pateikiama aiškiai ir moksliniu požiūriu, iliustruojama tinkama vaizdine medžiaga, praktiniais pavyzdžiais bei užduotimis, kurios skatina taikyti žinias realiose situacijose. Kalbos stilius pritaikytas ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.

Vadovėlyje laikomasi etinių ir socialinių nuostatų – turinys nešališkas, nediskriminuojantis, be stereotipų, skatinantis pagarbą įvairovei. Pateikiamos temos ugdo pilietiškumą, gamtamokslinį raštingumą, analitinį ir kritinį mąstymą, formuoja vientisą požiūrį į mokslą ir jo taikymą gyvenime.

II. Vadovėlio rankraščio turinio vertinimas

1. Vadovėlio tinkamumas mokyti(s)

Vadovėlio turinys yra išsamus, šiuolaikiškas ir kryptingai orientuotas į pagrindinių gamtamokslinių kompetencijų ugdymą. Jis atitinka Bendrosiose programose iškeltus tikslus bei ugdymo reikalavimus. Pozityviai vertinami elektros ir magnetizmo, kintamosios elektros srovės, elektros srovės gamyba bei perdavimas, elektromagnetinių virpesių bei šviesos banginių savybių skyriai, nes jie pateikti struktūriškai, aiškiai ir interaktyviai.

Kiekvienas skyrius pradedamas aiškia anotacija, kurioje nurodoma, ko mokiniai išmoks ir kokias sąvokas įsisavins. Temos vystomos nuosekliai – palaipsniui pereinama nuo eksperimentų pateikimo ir pagrindinių apibrėžimų prie jų taikymo. Pateikiama mokomoji medžiaga derinama su aktualiais pavyzdžiais iš mokinių gyvenimo, supančios aplinkos ir mokslo pažangos, taip pat siejama su ankstesnėmis temomis. Tai sustiprina ryšį tarp teorijos ir realaus pasaulio.

Didelis dėmesys skiriamas mokinių aktyviam dalyvavimui – kiekviename skyriuje gausu praktinių užduočių, tiek atliekamų laboratorijoje, tiek virtualioje erdvėje. Tai leidžia mokiniams išbandyti teoriją praktiškai, kelti hipotezes, eksperimentuoti ir atrasti dėsningumus savarankiškai.

Kiekvienas skyrius užbaigiamas apibendrinimu ir savianalizės klausimais, apimančiais ne tik einamojo, bet ir ankstesnių skyrių įgytas žinias. Tai skatina mokinius įsivertinti, gilinti supratimą ir reflektuoti mokymosi procesą. Vizualinė vadovėlio medžiaga parengta itin kokybiškai – schemas, lentelės, iliustracijos ir fizikiniai grafikai glaudžiai siejasi su tekstu ir padeda geriau suvokti sudėtingas sąvokas bei fizikinius reiškinius. Tekstas nėra perkrautas, jis aiškiai struktūruotas ir pritaikytas įvairių gebėjimų mokiniams. Užduotys ir klausimai, pateikiami po kiekvieno skyrelio, aiškiai suformuluoti ir atitinka mokinių amžių, gebėjimų lygmenį bei numatytus pasiekimų lygius pagal Bendrąją programą. Pateikiami ir uždavinių sprendimo pavyzdžiai, kurie leidžia mokiniams savarankiškai tobulėti.

Šis vadovėlis ne tik pateikia aiškų ir moksliskai pagrįstą fizikos turinį, bet ir skatina mokinius aktyviai mokytis, eksperimentuoti bei reflektuoti. Jis yra puikiai pritaikytas darbui tiek klasėje, tiek savarankiškai, todėl galima jį pagrįstai vadinti šiuolaikiška, kūrybiška ir kompetencijomis grįsta mokymo priemone. Atskirame dokumente pateiktos išsamūs komentarai bei rekomendacijos kiekvienam skyriui individualizuotai. Tikiuosi, kad pateikti komentarai prisidės prie vadovėlio kokybės gerinimo, o autoriai į juos atsizvelgs vykdydami tolimesnį redagavimo procesą.

III dalis. Išvados

„Fizika. Vadovėlis 10 (II gimnazijos) klasei, II dalis“, aut. Aida Griškienė, Ovidijus Kavaliauskas, Elena Osteikaitė, Edita Palaimienė, atitinka Bendrojo ugdymo dalykų spausdintų ir įvairių interaktyvumo lygių virtualiųjų vadovėlių ir mokymo(si) priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos apraše nurodytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus ir tinka naudoti ugdymo procese.

Recenzento vardas ir pavardė: Fizikos mokytoja metodininkė Rita Grybaitė

Parašas:

Data: 2025-11-21